

и сам той взима участие в борбата. В своите народни песни той е добрия гений на народа си. Понекога у него прозвнтява и сатирична нотка, когато бичува в своите журнали. Ценни са неговата ясност в-стила, сърдечната топлина в писмата му и орловия полет на мисълта му, с които той далече надмогва другите сръбски писатели. Някога той е творил и чисто политически песни: обращенията му към Мацини и Гарибалди. Змай е писал и прекрасни детски песни: в тях има толкова звучност и хумор, че трудно е да се покаже нещо подобно на тях в друга литература. Затова „Чика Йова“ — уйчо Ваня, се ползува с небиваща популярност. И много от неговите песни се пеят навсякъде в Сърбия.

На противна посока, в известно отношение, по поетическо творчество застава Лазо Костич (р. в. 1841 г.) Той е най видния драматург; преводач на Шекспира. Като лирик той различно е ценен от критиката: едни виждат гения, други обикновенния стихоплет. Ако в Сърбия имаше модернисти—биха го признали глава на импресионистичния символизъм, тъй както се случи у поляците със Словацки. Любовта за него е непостижим идеал и поета се чувствува нещастен. Костич е известен и в Франция. Нежните, често нервно настроените струни на неговото чувство не дават съзвучието на народната песен; в него има много общочовешко. Неговите „Самсон и Далила“ е модернизирана легенда; той е един от най субективните сръбски лирици. Ритма и римите на неговите песни са съвсем своеобразни.

Майстор на езика, в настояще време, се счита отдавна починалия поет Иован Грчич — Миленко (1846 — 1875) той е написал дивни природни картини и настроения.

С дълбоки чувства на поет е Стефан Качански (1830 — 1890) той е дал малко нещо, ала произведенията му са образцови по форми и съдържание.

В летописите на сръбската литературна слава свети с крупни букви името на фамилията Илич. Бащата Йово Илич (1823 — 1901) най добрия представител на духа на сръбския народ, герой, не страдащ от болезненост, от извратена култура; поет с здрави чувства и здрава мисъл—той мъжественно исповеда свето разбиране. Голема част от неговите песни са написани в народен дух; те затрогват като сръбски народни песни. Върховно развитие достига неговата поезия в творението му „Мейрима девойче“. За да бъде разбрано то необходимо е да се знаят условията бошнако-мусюлманския живот. В поемата „Пастухи“ книжовност и народна поезия се сливат; тук с изкуство са изобразени народът: живот, обичаи и господствующи суеверия. Йово